PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2023/1552

od 25. srpnja 2023.

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2017/784 u pogledu razdoblja odobrenja i područja primjene posebne mjere koju je donijela Italija, a kojom se odstupa od članaka 206. i 226. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost ([1]), a posebno njezin članak 395. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Italiji je Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2015/1401 ([2]) odobreno da do 31. prosinca 2017. može zahtijevati da porez na dodanu vrijednost (PDV) na isporuke tijelima javne vlasti ta tijela plaćaju na zasebni blokirani bankovni račun poreznih tijela („posebna mjera"). Posebnom mjerom odstupa se od članaka 206. i 226. Direktive 2006/112/EZ koji se odnose na plaćanje PDV-a i pravila o izdavanju računa.

(2) Italiji je Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2017/784 ([3]) odobrena primjena posebne mjere do 30. lipnja 2020., a područje primjene posebne mjere prošireno je tako da obuhvaća isporuke određenim trgovačkim društvima koja su pod kontrolom tijela javne vlasti i trgovačkim društvima uvrštenima na burzu koja su uključena u indeks Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsa („FTSE MIB"). Posebna mjera zatim je produljena do 30. lipnja 2023. Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2020/1105 ([4]).

(3) Dopisom evidentiranim u Komisiji 26. rujna 2022. Italija je zatražila odobrenje za nastavak primjene posebne mjere do 31. prosinca 2026. Dopisom evidentiranim u Komisiji 8. svibnja 2023. Italija je zatražila da se područje primjene posebne mjere od 1. srpnja 2025. ograniči na isporuke robe i usluga tijelima javne vlasti i određenim trgovačkim društvima koja su pod kontrolom tijela javne vlasti.

(4) U skladu s člankom 395. stavkom 2. drugim podstavkom Direktive 2006/112/EZ Komisija je dopisom od 11. svibnja 2023. zahtjev Italije proslijedila ostalim državama članicama. Komisija je dopisom od 12. svibnja 2023. obavijestila Italiju da ima sve informacije potrebne za procjenu zahtjeva.

(5) Posebna mjera dio je paketa mjera koji je Italija uvela radi suzbijanja poreznih prijevara i utaje poreza. Taj je paket mjera, uključujući obvezno izdavanje računa u elektroničkom obliku kako je odobreno Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2018/593 ([5]), zamijenio ostale mjere kontrole i njime se talijanskim poreznim tijelima omogućuje usporedno provjeravanje različitih transakcija koje su porezni obveznici prijavili i praćenje njihovih plaćanja PDV-a.

([1]) SL L 347, 11.12.2006., str. 1.
([2]) SL L 217, 18.8.2015., str. 7.
([3]) SL L 118, 6.5.2017., str. 17.
([4]) SL L 242, 28.7.2020., str. 4.
([5]) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/593 od 16. travnja 2018. kojom se Talijanskoj Republici odobrava uvođenje posebne mjere odstupanja od članaka 218. i 232. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 99, 19.4.2018., str. 14.).

(6) Italija smatra da se u kontekstu paketa provedenih mjera obveznim izdavanjem računa u elektroničkom obliku smanjuje vrijeme koje je poreznim tijelima potrebno da bi saznala za postojanje potencijalnog slučaja poreznih prijevara ili utaje poreza. Međutim, Italija također smatra da bi izostankom mehanizma razdvojenog plaćanja koji je uveden posebnom mjerom naplata iznosâ PDV-a od poreznih obveznika uključenih u porezne prijevare ili utaju poreza mogla postati nemoguća nakon provedbe usporednog provjeravanja jer bi ti porezni obveznici u međuvremenu mogli postati nesolventni. Stoga se mehanizam razdvojenog plaćanja, kao *ex ante* mjera, pokazao vrlo djelotvornim i komplementarnim obveznom izdavanju računa u elektroničkom obliku, koje je *ex post* mjera.

(7) Italija se u više navrata obvezala da neće tražiti produljenje posebne mjere nakon potpune provedbe paketa mjera. Međutim, Italija smatra da bi, s obzirom na djelotvornost posebne mjere i njezine sinergije s drugim primijenjenim mjerama, osobito s obveznim izdavanjem računa u elektroničkom obliku, posebnu mjeru trebalo proširiti kako bi se izbjegao zastoj u nastojanjima da se smanji ukupna razlika između očekivanog prihoda od PDV-a i stvarno naplaćenog iznosa u Italiji. Ipak, kako bi ispunila svoju obvezu postupnog ukidanja posebne mjere, Italija je izmijenila svoj zahtjev kako bi se od 1. srpnja 2025. iz područja primjene posebne mjere isključile isporuke robe i usluga trgovačkim društvima uvrštenima na burzu koja su uključena u indeks FTSE MIB. Tim će se vremenskim okvirom poreznim obveznicima na koje utječe ograničenje područja primjene posebne mjere omogućiti da provedu odgovarajuće operativne prilagodbe. Njime će se talijanskim poreznim tijelima također omogućiti da prate djelotvornost posebne mjere i na odgovarajući način procijene moguće alternativne mjere.

(8) Jedan je od učinaka posebne mjere to da dobavljači, kao porezni obveznici, ne mogu izvršiti prijeboj pretporeza koji su platili s PDV-om koji su primili za svoje isporuke. Ti dobavljači mogu neprekidno biti u poziciji da imaju preplaćeni porez i eventualno bi od poreznih tijela morali zahtijevati stvarni povrat pretporeza koji su platili. Prema informacijama koje je dostavila Italija, porezni obveznici koji provode transakcije koje podliježu posebnoj mjeri imaju prednost pri ostvarivanju prava na primitak uplate odgovarajućeg poreznog odbitka po osnovi PDV-a, u granicama pozitivne porezne bilance koja proizlazi iz takvih transakcija. Ta praksa znači da zahtjevi za povrat povezani s posebnom mjerom imaju prednost pri obradi i tijekom faze preliminarne istrage i tijekom isplate dospjelih iznosa iz povrata koji nisu prioritetni.

(9) Zatraženo dodatno produljenje odobrenja za primjenu posebne mjere trebalo bi vremenski ograničiti kako bi se omogućila ocjena primjerenosti i djelotvornosti posebne mjere. Odobrenje za primjenu posebne mjere trebalo bi stoga produljiti do 30. lipnja 2026. Time bi se osiguralo dovoljno vremena za ocjenu djelotvornosti mjera koje je Italija provela radi smanjenja utaje poreza u dotičnim sektorima.

(10) Da bi se zajamčilo potrebno daljnje postupanje u okviru posebne mjere, a posebno da bi se ocijenio utjecaj na povrat PDV-a poreznim obveznicima na koje se posebna mjera odnosi, od Italije bi trebalo zahtijevati da do rujna 2024. Komisiji podnese izvješće. To izvješće trebalo bi se odnositi na opću situaciju u vezi s povratom PDV-a poreznim obveznicima, a posebno u vezi s prosječnim razdobljem povrata PDV-a poreznim obveznicima, te na djelotvornost posebne mjere i svih ostalih mjera koje je Italija provela radi smanjenja utaje poreza u dotičnim sektorima. To bi izvješće trebalo sadržavati i popis tih mjera te datume njihova stupanja na snagu.

(11) Posebna mjera proporcionalna je ciljevima koji se žele postići jer je vremenski ograničena i odnosi se samo na sektore opterećene znatnim rizicima u pogledu utaje poreza. Osim toga, posebna mjera sa sobom ne dovodi do rizika od širenja utaje poreza u druge sektore ili druge države članice.

(12) Posebna mjera neće negativno utjecati na ukupan iznos poreznog prihoda koji je naplaćen u fazi konačne potrošnje ni na vlastita sredstva Unije koja proizlaze iz PDV-a.

(13) Kako bi se osiguralo ostvarivanje ciljeva koji se žele postići posebnom mjerom, uključujući neprekinutu primjenu posebne mjere, te radi osiguravanja pravne sigurnosti u odnosu na porezno razdoblje, primjereno je da se odobrenje za produljenje posebne mjere dodijeli s učinkom od 1. srpnja 2023. Budući da je Italija 26. rujna 2022. zatražila odobrenje za nastavak primjene posebne mjere i nastavila primjenjivati pravni režim uspostavljen u njezinu nacionalnom pravu na temelju Provedbene odluke (EU) 2017/784 od 1. srpnja 2023., na odgovarajući se način poštuju opravdana očekivanja dotičnih osoba.

(14) Provedbenu odluku (EU) 2017/784 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka Vijeća (EU) 2017/784 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. briše se treća alineja;
2. u članku 3. drugom stavku datum „30. rujna 2021.” zamjenjuje se datumom „30. rujna 2024.”;
3. u članku 5. datum „30. lipnja 2023.” zamjenjuje se datumom „30. lipnja 2026.”.

Članak 2.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja.

Međutim, članak 1. točka 1. primjenjuje se od 1. srpnja 2025.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Talijanskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. srpnja 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
L. PLANAS PUCHADES